

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falú” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 21. szám.

Vasárnap, május 22.

Az új tejrendelet.

A tejkérdés megoldásával többiben foglalkoztunk s rámutattunk arra, hogyan lehet országosan megoldani ezt a nehéz kérdést. Megemlékeztünk az ugynevezett árkiegyenlítési alapról is, amelyet a budapesti piacon értékesítő gazdák adnának össze abból a célból, hogy ezzel az alappal a vajkivitelt elősegítve, a vidéki tejárat emelni lehetne. Ezt a gondolatot a most megjelent 2700/1932. számú kormányrendelet át is vette s a földművelésügyi miniszter az ipari feldolgozásra kerülő tej jobb értékesítése érdekében egy árkiegészítő alap létesítéséről gondoskodik. Az így létesült alapot az Országos Tejgazdasági Bizottság a földművelésügyi miniszter által megállapított szabályzat szerint és ellenőrzése mellett kezeli.

Ennek az alapnak helyes felhasználása feltétlenül jó-

tékony hatással lesz a vidéki tejár alakulására s e révén a magyar állattenyésztés mai nehéz helyzetének enyhítésére.

A pestkörnyéki kisgazdák figyelmét különösen felhívjuk már most arra, hogy tejük értékesítése ügyében mielőbb alakítsák meg a kormányrendeletben előírt tejszövetkezeteket, mert a jövőben tejet a rendeletben meghatározott területre (Budapest és környéke) csak szövetkezet, vagy tejgyűjtő telep útján hozhatják forgalomba. Különösen fontos a szövetkezet megalakítása már előre azért, mert a jövőben nyílt piacon és vásárcsarnokban nyílt edényből tejet egyedül csak a falusi kisgazdák-ból álló tejszövetkezetek árusíthatnak. A nagygazda, aki közvetlenül szállít Pestre, épügy, mint a tejüzemi vállá-

Doumer elnök temetése Párisban.

lat, vásárcsarnokokban csak zárt palackokban árusíthat tejet. Mivel a nyílt edényből való tej ára olcsóbb lesz, mint a palacktejé, a pesti fogyasztóközönség valószínű, hogy szívesen vásárolja majd az olcsóbb tejet, ha az — mint hisszük — minőségileg elsőrangú lesz. Ha tehát az olcsóbb és kitűnő minőségű tejjel Budapest közönségét a falusi tejszövetkezetek állandó vevőinek megnyerik, nemcsak minden tejuket fogyasztói tejként értékesíthetik, hanem állandó biztos piacot szerezhetnek tejuiknek és tejtermékeiknek. A rendelet gondoskodik arról is, hogyha a zárt palackban való tejárusítás a kisgazdák szövetkezetének nyílt edényből való árusítását veszélyeztetné, a földmivelésügyi miniszter a nyílt piacokon és vásárcsarnokokban a palacktej árusítását részben vagy egészben betilthatja.

Ugyancsak fel kell figyelni a pestkörnyéki kisgazdátársadalomnak a rendeletnek arra az intézkedésére, amely a Pestre és környékére szállító gazdák érdekeinek a védelmére egy tejtermelő szövetség alapításáról intézkedik. Ez a tejszövetség tulajdonképpen a Pestre szállító tejtermelők kartelja lesz, az ellen a kartel ellen, amelyik eddig a termelőt teljesen kihaszalolta. A földmivelésügyi miniszter azt a gondolatát akarja ezzel megvalósítani, amit első miniszteri szereplése alkalmával mondott a gazdáknak: „Kartelt a kartel ellen.” Ha a Tejgazdasági Bizottság ennek a szövetségnek alapszabályait és ügyrendjét megszerkesztette, akkor közgyűlésre hívja össze Budapestre az összes tejtermelő gazdákat, hogy a megalakulást ki mondják s a tisztikart megválasszák. Igen fontos, hogy ennek a szövetségnek az élére kik fognak kerülni és kikből fog állani majd az elnökség és a választmány.

Mondanunk sem kell, hogy ennek az intézménynek élére csak olyan emberek kerülhetnek, akik száz százaléki gazdaérdekekért küzdöttek és harcoltak a múltban.

A rendelet ismertetése.

A kormány 2700/1932. szám alatt rendeletet adott ki a tejforgalom szabályozásáról. A rendelet a Budapesti Közlöny (hivatalos lap) május hó 14-iki számában jelent meg; olvasóink tájékoztatására az alábbi részleteket közöljük belőle:

A földmivelésügyi miniszter az ország egész területére, vagy egyes részleire kiterjedően felfüggesztheti tejszarnoki, tejgyűjtőtelepi, tejkereskedelmi, illetőleg tejtermékeket feldolgozó vállalat részére új iparengedélyek kiadását; vagy ilyen engedély kiadását meghatározott napi teljesítő képességhez kötheti. Budapest, Budafok, Káspeszt, Pesterzsébet, Rákospalota, Újpest, Albertfalva, Békásmegyér, Budatétény, Cinkota, Csepel, Nagytétény, Pestszentlőrinc, Pestujhely, Rákosszentmihály és Saslalom területén iparengedély csakis olyan vállalatnak adható, melynek napi forgalma legalább 10.000 liter. Az iparengedély megadásánál elsősorban a gazdákra, illetőleg szövetkezetekre kell tekintettel lenni, akik, illetőleg amelyek a most felsorolt területre eddig is szállítottak tejet.

A földmivelésügyi miniszter a tejvállalatok üzemeit felülvizsgálhatja és mulasztások, illetőleg szabálytalanságok esetén az iparengedélyt megvonhatja. Joga van ehhez a miniszternek akkor is, ha a tejvállalat vagy tejkereskedő a fogyasztói, illetőleg viszontelárusítói tejjártól eltér, vagy a termelőnek fizetendő legalacsonyabb árnál kevesebbet fizet. Szabálytalanságok miatt a miniszter az ugmevezett termelői igazolványt is visszavonhatja.

A földmivelésügyi miniszter olyan vállalatot, mely csekély forgalmu, egyesíthet más vállalattal.

Budapest székesfőváros, továbbá a fent felsorolt pestkörnyéki városok és községek területére csak azok a termelő gazdaságok, tejszövetkezetek és vidéki tejjüzemi iparengedélyesek szállíthatnak tejet, akik az 1931. évi január hó első napjától az 1932. évi április hó első napjáig terjedő időszak alatt a megjelölt területre rendszeresen szállítottak, ugyszintén azok a közös értékesítésre alakult tejgyűjtő telepek és szövetkezetek, melyek később alakulnak.

Ugyancsak a helyiségekbe csak tejtermelői igazolvány vagy tejszállítási igazolvány alapján szabad tejet behozni, közvetlen forgalombahozatal céljából. A főváros területére tejszál-

lítási igazolványt a polgármester, a fentemlített városok és községek területére pedig az elsőfoku iparhatóság ad ki olyan kistermelőknek, akik napi 50 literet meg nem haladó saját termelésű tejet akarja forgalomba hozni.

Termelői igazolványt a földmivelésügyi miniszter ad, még pedig olyan termelőknek, vagy termelők szövetkezeteknek, akik, illetőleg amelyek napi 50 liternél több saját termelésű tejet akarnak forgalomba hozni. A termelői igazolvány alapján behozott tejet viszontelárusító útján is forgalomba lehet hozni. A már kiadott termelői igazolványokat a miniszter három hónapon belül felülvizsgálja és újakkal cseréli ki. A kieserült igazolvány legfeljebb az eddig engedélyezett mennyiségre szólhat. Általában azonban új termelői igazolvány nem adható ki, de a miniszter adhat új termelői igazolványt annak a termelőnek, aki a fent felsorolt helyiségekben működő valamely vállalatnak eddig tejet szállított és szerződése lejártával a tejjüzemi vállalattal saját hibáján kívül megegyezést létesíteni nem tud.

A tejszállítási igazolványok érvényben maradnak, de új igazolványt nem adható ki.

A miniszter elrendelheti, hogy azok a kistermelők, akik eddig tejszállítási igazolvány alapján tejet szállítottak, meghatározott időn belül tejszövetkezetet, vagy közös tejgyűjtő telepet létesítsenek. Ezek a termelők tejuket csak szövetkezet vagy tejgyűjtőtelep útján hozhatják forgalomba és amennyiben iparengedélyt nem szereznek, a tejet csak iparengedéllyel bíró tejvállalat útján értékesíthetik, vagy nyílt piacon, vagy vásárcsarnokban árusíthatják, illetőleg árusíthatják. A fent felsorolt helyiségekben iparengedély és termelői igazolvány alapján nyílt piacon vagy vásárcsarnokokban tejet csak zárt palackban szabad árusítani.

Tejjel, tejszinnel vagy tejfellel házalni, házról-házra járva eladásra kínálni vagy árusítani nem szabad. A tejszövetkezet és tejgyűjtő telep a hatóságtól kijelölt vásárcsarnokban és nyílt piacokon tejet nyílt edényből is árusíthat, a földmivelésügyi miniszter által egy későbbi időpontban megjelölendő időponttól kezdve. Addig azonban, amíg a tejek zárt edényben való kötelező árusítása életbe lép, nyílt edényben is házhoz szállíthatják a tejet a termelők.

Viszontelárusító tejet egy időben csak egy helyről szerezhet be.

A földmivelésügyi miniszter Országos Tejgazdasági Bizottságot alakít, melyet véleményező vagy végrehajtó szervként vesz igénybe. A bizottság elnökből, alelnökből és 24 tagból áll és helyet foglalnak benne a földmivelésügyi minisztérium, a gazdasági társadalmi szervek, a Faluszövetség, a székesfőváros, a tejvállalatok, stb. képviselői.

A fent felsorolt helyiségek területére tejet szállító gazdák érdekeinek védelmére tejtermelő szövetséget kell alakítani.

Az ipari feldolgozásra kerülő tej jobb értékesítése érdekében a miniszter árképesztő alapot létesít. Az alap azokból az összegekből alakul, melyeket a fővárosba és környékére behozott fogyasztási tej után a termelői és szállítási igazolvánnyal ellátott termelők, a vállalatok, a tejszövetkezetek és tejgyűjtő telepek kötelesek fizetni.

A rendelet végül büntető rendelkezéseket tartalmaz és közli, hogy a rendelet május hó 12-én lépett életbe.

Orosz kommunisták lemészárolták egy falu lakosságát.

Tighinából (Románia) érkezett jelentés szerint az elmúlt héten borzalmas mészárlást vittek véghez a lovas szovjet határőrök. A Tighinával szemben fekvő Dubasari nevű orosz szovjetfaluban a lakosság meghalva a Tighinából átszűrődő husvétii harangszót, papjaik vezetése alatt a Dnyeszter partjára vonult és feltámadási énekeket énekelt. (A görög-keletiek husvétja később van. A szerk.) A szovjethatóságok lovas századokat küldtek ki, amelyek a husvétii ájtatosságot végző csoportot megrohanták és igen sok férfit, de főleg gyermeket összetapostak. A támadás után a megriadt tömeget géppuskatűzet adták le, úgyhogy többszáz halott maradt a helyszínen. A holttesteket feltűnő gyorsasággal szekerekre rakták és a falu határában elföldelték. A mészárlásnak az egész falu lakossága áldozatul esett.

Doumer elnök temetése.

Franciaország és az egész művelt világ mélyeséges gyászának megnyilvánulása mellett kísérték utolsó útjára **Doumer** elnök hamvait, május hó 12-én, Párisban. A hosszú utvonalat, amelyen a temetési menet elhaladt, már korán reggel megszállta a főváros népe. A házakon mindenütt gyászlobogók lengtek, az utcai lámpák mind égték, de üvegüket fekete fátyollal vonták be. A gyászmenetet lovas gárdisták nyitották meg, utánuk a hadviseltek egyik csoportja haladt, majd hat kocsis következett roskadásig megrakva koszorúkkal. A gyászhintó után a család tagjai és az elhunyt bizalmas barátai lépkedtek. Mögöttük **Lebrun**, az új köztársasági elnök haladt egyedül, utána a *belgu király*, a *walesi herceg*, az *aostai herceg*, **Pál** szerb herceg, az *annami császár* és a külföldi államfők képviselői, majd a törvényhozás két házának elnökei következtek, azután a francia kormány tagjai, élükön a miniszterelnökkel. Utánuk jöttek a diplomaták, a szenátorok és a képviselők, a magasrangú bírák, az akadémikusok, a tábornoak, majd végeláthatatlan sorban a különböző egyesületek és testületek küldöttségei.

A temetés idejére a főváros csaknem teljesen kihalt. A hivatalokban és iskolákban szünetet tartottak, az üzletek is jórészt zárva maradtak és az utcákon alig volt forgalom, de a gyászmenet utvonala mentén százazrekre menő tömeg szorongott. A gyászpompával bevont Notre-Dame székesegyház előtt a koporsót leemelték a gyászhintóról és az oltár előtt emelt díszes katalfalkra helyezték. A templom belsejébe csak a meghívott előkelőségeket bocsátották be. Az istentisztelet után a menet tovább folytatta útját a *Pantheonhoz*. A főbejárat előtt emelt tribünöket roskadásig megtöltötte a közönség, amely már jóval a menet odaérkezése előtt elfoglalta a helyét és türelmetlenül várakozott a menet megérkezésére.

A gyászbeszéd elhangzása után a helyőrség csapatai, majd a hadviseltek és a társadalmi egyesületek kiküldöttjei utolsó fésztelgésüil sorra elvonultak a katalfalkra helyezett koporsó előtt. Ezután kezdetét vette a nagyközönség elvonulása, majd a koporsót a családtagok és az elhunyt belső munkatársai kíséretében a *vaugirardi* temetőbe szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Villani Frigyes báró párisi magyar követ *piros tulipánokból összeállított hatalmas koszorút tett le Doumer néhai elnök ravatárára*. A koszoru magyar nemzetiszínű szalagján ez a felírás áll: „*Horthy Miklós, Magyarország kormányzója — Doumer Pálnak, a francia köztársaság elnökének.*”

Doumer elnök koporsójának gyászkíséretében **Villani** Frigyes báró párisi magyar követ a kormányzó képviselőjében *fekete díszmagyarban* vett részt.

Budapesten, május hó 12-én a francia követség rekviemet tartott **Doumer** elnök lelkiüdvéért, az Egyetemi-templomban. A gyászmisét **Angelo Rotta** pápai nuncius mondotta fényes külsőségek között.

Gorgulov Pávelnek, Doumer elnök merénylőjének előéletét és viselt dolgaít még mindig nem sikerült teljesen tisztázni. A vizsgálat eddig csupán annyit állapított meg, hogy **Gorgulov** lettét *egyedül követte el*. Mindinkább kezd azonban kialakulni az a felfogás, hogy az *elnök merénylője az orosz szovjet ember; szovjet-utlevete volt; tagja volt egy Perzsiába küldött szovjet-erpediciónak; többször jelentékeny összegekkel tért vissza Oroszországból és a kommunistapárt igazolványa volt birtokában.*

A francia és több külföldi rendőrség tovább folytatja nyomozását, hogy tisztán láthassa **Gorgulovot**, aki egyébként anti-bolsevistának adja ki magát.

Franciaország új elnöke: **Lebrun** szenátor, 1871-ben született. Szülei mezőgazdasággal foglalkoztak. Tanulmányai befejeztével bányamérnöki állást vállalt. A közéletben való szereplését a megyei tanácsban kezdte meg, ahová 1898-ban választották be. Két év múlva a *briey-i kerületi képviselői mandátummal* ruházta fel és 1919-ig a képviselőháznak volt tagja. A háboru előtt gyarmatügyi miniszter volt, majd 1917-ben a *felszabadított területek miniszterévé* nevezték ki. 1920-ban *szenátorrá* választották, ahol a *köztársasági szövetségnek* volt a tagja. 1925-től kezdve négy éven keresztül *alélnök volt a szenátusban*, majd 1931-ben a *szenátus elnökévé* választották meg és ebben a tiszteben ez év januárjában újból megerősítették.

Reviziós nagygyűlések az országban.

A **Magyar Reviziós Liga** a **Társadalmi Egyesületek Szövetségével** együtt május hó 22-én az ország összes városában és községében reviziós nagygyűlést tart, amelyeken a magyar nép nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy a *Dunamedence rendezésére irányuló reviziós mozgalmat teljes erejével támogatja*. A gyűlések jelentőségét az a körülmény adja, hogy a közelmúltban felvetett középúrópai kérdést a nagy nyugati államok is valamiképp rendezni akarják. A Dunamedence kérdése pedig nélkülünk meg nem oldható. A középúrópai rendezésben szerepet kell biztosítanunk magunknak és a május hó 22-én lezajló reviziós gyűlések azt a célt szolgálják, hogy a külföld tudomást szerezzen a magyar nép egységes akaratáról. A reviziós gyűlések határozatát a **Reviziós Liga** megküldi **MacDonald** angol és **Mussolini** olasz miniszterelnöknek, **Hoover** amerikai elnöknek, **Brüning** német kancellárnak, **Borah** amerikai szenátornak és **Rothermere** lordnak.

Budapesten május 22-én a **Vigadó** nagytermében lesz a reviziós nagygyűlés, melyen **Herczeg** Ferenc, a Reviziós Liga elnöke, **Bethlen** István gróf, **Eckhardt** Tibor országgyűlési képviselő, alélnök és **Nagy** Emil volt igazságügyi miniszter beszélnek.

A fővárosi gyűlésen és felvonuláson közel százezer ember vesz részt.

Nemesített őszi búzát ad a földmívelésügyi minisztérium.

A földmívelésügyi minisztérium az egységes minőségű búzatermelési vetőmagkációt a mult évihez hasonlóan az idén is folytatni fogja, de *már az idén a kedvezményes vetőmagban kigazdák is részesülhetnek.*

Az idén elsősorban is a földmívelésügyi minisztérium átveszi a szaporító gazdaságoktól azokat a vetőmagtétételeket, amelyek minőségi szempontból előzetes vizsgálat alapján kifogástalanoknak bizonyulnak. A gazdaságoktól átveendő vetőmagot lehetőleg a szomszédos kis- és nagytermelők kapják meg, hogy ily módon a vasuti fuvar lehetőleg megtakarítható legyen. A kedvezményes nemesi-

ADRIA KASZA A MAGYAR IPAR DIADALA

Nincs többé nehéz kaszálás és aratás,
mert az **ADRIA KASZA**

kikalapálva és kipróbálva lesz szállítva. Minden kasziért jótállást vállalok. A kaszak árát a nehéz viszonyokra való tekintettel mélyen leszállítottam:

7	7½	8	8½	9	9½	10	10½	markos
3.30	3.40	3.50	3.60	3.60	3.80	3.80	4.—	pengő

Minden szerszám és kaszak között az **ADRIA** védjegyű a legtekélyesebb. 10 darab rendelésnél 1 darab ingyen.

Kérjen nagy képes árjegyzéket.

ADRIA kasza szétküldési központ
Sohr Pál, Kaposvár 8.

Lebrun elnök, a francia köztársaság új államfője.

tett vetőmagért a gazda fizeti a budapesti tőzsdei árat, a felárat, de az esetleges vasuti fuvardíjat a földművelésügyi kormány vállalja magára. Egy-egy igénylő részére 50 mázsánál kevesebb vetőmagot nem utalnak ki. A kisközségeknek tehát társulniuk kell. A nagygazdaságoknak viszont kötelezniük kell magukat, hogy az átvett vetőmag szaporulatának felelőlegét a budapesti tőzsdei középár és ehhez 10 százalék felár felszámítása mellett a jövőbeni további vetőmagakció céljaira felajánlják.

A vetőmagigényléseket minden egyes vármegyében az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségek gyűjtik össze. Kisközségek leghelyesebben a községi elöljáróságnál iratkozhatnak össze és az így egyesített tételt egy cím alatt küldik be az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségekhez.

Az igénylés határideje május hó vége, szükséges tehát, hogy a gazdák a jövő évi őszi búzavetőmag szükségletüket, amennyiben a miniszteriális vetőmagakcióban részt kívánnak venni, mielőbb bejelentik.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház május hó 9-iki, hétfői ülésén folytatták az 1932—33-ik évi állami költségvetés vitáját. A szónokok sorából Lélay Ernő a titkos választójog hívének vallotta magát. Kállay Miklós azt hangsúlyozta, hogy forradalmakkal és izgatásokkal nem lehet elérni a demokráciát, melynek csak a nemzeti érzés és a józan haladás lehet alapja. Beszédében megeafolta azt a vádat, mintha a Bethlen-kormány felhatalmazás nélkül költött volna el milliókat. Utána Kállay Tibor szólalt fel és arra utalt, hogy megértéssel kell fogadni az ugynevezett Tardieu-féle dunai tervet. Krüger Aladár szerint előbb jöjjön a trianoni béke revíziója, aztán a Tardieu-féle terv megvalósítása. Szólt az agrár-adósságok rendezéséről is, melyet kényszerkonverzió útján kíván megoldani. Vay Miklós báró az egész vonalon a közterhek leszállítását sürgeti, továbbá kifogásolta, hogy az ipar nagyon drágán termel. Az ipari szeszyárak hasznára nagyobb kincstári részesedést kellene megállapítani.

A május hó 10-iki, keddi ülésén, az állami költségvetés folytatásos vitája során, Meskó Zoltán felhívta a kormány figyelmét arra, hogy földalatti szervezkedés folyik az országban. Az adózás és adóvégrehajtás kérdésével kapcsolatban azt kérte a kormánytól, hogy ne zaklassák a gazdákat most, amikor nincs pénzük. A miniszterelnökben látja azt a férfiut, aki meg tudja csinálni a koncentrációt. Ő Tisza István gróffal szemben állott,

mint ellenzéki képviselő, de most tíz körmével kikaparná a sírből, hogy ismét itt álljon. Ha Tisza István megcsinálta volna a nemzeti erők összefogását, sok minden elkerülhető lett volna. Fellner Pál szerint a világ hitelező nemzetének be kell látniok, hogy kötelezettségének megfelel az az adós ország, amely annyi pénzt fizet vissza, amelyért ugyanannyi áru kapható, mint amennyit a kihitelezett összegekért lehetett kapni. A kapitalisztikus alapon álló országok magatartását meg kell változtatni Oroszországgal szemben. Urbán Gáspár báró további kamatlábcsökkentést sürget. Ha külföldi hitelezőinkkel nem sikerül belátható időn belül megegyezni, akkor a fizetések megszüntetésének egyoldalú kinyilatkoztatását kell megtennünk. Lányi Márton szerint bizalommal kell a jövő elé tekinteni, mert a nemzetközi helyzet a javulás jeleit mutatja. Ezután a mezőgazdasági lakosság problémáival foglalkozott. A gazdát meg kell óvni a végrehajtasoktól, nem szabad tőle tőketörlesztést követelni. Kijutatta, hogy ezer pengős tőketartozás peres eljárás esetén ötszáznegyvenegy pengő költséget jelent, vagyis a tőkeadósság ötvenöt százalékkal szaporodik. Sürgette a mezőgazdasági hitelélet rendezését és a termelés folytonosságának biztosítását.

A május hó 11-iki, szerdai ülésen Niamessny Mihály azt hangoztatta, hogy szembe kell fordulni azokkal, akik például új földosztási gondolatokat hintenek el, holott sokkal előbbrevaló a kisközégek hiteléletének szanálása. A választójogi kérdésekhez csak a gazdasági és pénzügyi válság megszűnése után szabad nyulni. Festetics Sándor gróf az adósságok konverzióját sürgette. Ha ez nem sikerülne, akkor nincs más hátra, mint a devalorizáció. Láng Lénárd határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a kormány harminc napon belül terjeszzen elő törvényjavaslatot, mely 1933 augusztus 30-ig általános moratóriumot állapít meg. Kossalka János szerint szükséges volna egy olyan átfogó és szakértőkből álló gazdasági szervezet, mely az érdekelteket kiküszöbölne, a kérdéseket pedig minden oldalról megvilágítaná. Tankorics János nem hiszi, hogy a lisztforgalmi adóval célt lehessen érni. Óva inti a kormányt attól, hogy a kisemberekkel igyekezzen megfizettetni a nagybirtokosok buzdját. A segítés módját úgy képzeli el, hogy a malmbotok fokozottabban adóztassék meg, továbbá a bankok és takarékpénztárak tiszta nyereségéből egy bizonyos részt vegyenek el a mezőgazdaság céljaira. A szeszkartell legalább olyan mértékben kell megadóztatni, mint ahogy a kisüst van. Végül a tejkérdés és a borfogyasztási adó rendezését kérte. Inkey Pál báró a 33-as bizottságban tárgyalt tejröndületet kifogásolta, majd Puruly Emil földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a tejkérdés rendezése elsősorban gazdákérdekeket szolgál és csak másodszobban fogyasztói érdekeket. A rendelet azt a célt tűzi ki, hogy a gazdákat ebben a termelési ágban tömörítse.

A május hó 12-iki, csütörtöki ülésen Tóth Pál annak a reményének adott kifejezést, hogy a megszüntő néppárti minisztérium helyébe közegészségügyi minisztérium lép, mely fejleszteni fogja a közegészségügyi intézményeket, főleg az elhanyagolt vidéken. Sigray Antal gróf szükségesnek tartja a nemzeti erők összefogását. Homonnay Tivadar a tisztviselői illetmények csökkentését kifogásolta. Herczegh Béla ugyancsak megállapította, hogy a tisztviselők fizetéscsökkentése már eddig is észrevehetően kedvezőtlenül hatott a kereskedelmi forgalomra. A szükséges beruházások során a vízügyi kérések fontosságára mutatott rá. A földteherrendezésnek olyan irányú szabályozását kéri, mely a föld terheit arányba hozhatja a mezőgazdálkodás jövedelmezőségével. Kray István báró a fizetések csökkentése helyett inkább a nagyjövedelmeket csökkentette volna. Sajnálatosnak tartja a néppárti minisztérium megszüntetését és a vitéségi érem-pótdíjak folyósítását sürgette. Biedermann Imre báró a mezőgazdaság eladósodásáival foglalkozott és rámutatott arra, hogy nemcsak az adós, hanem a hitelező csődjének is be kell következnie. A kölcsönök konvertálását nem tartja helyesnek és egyenesen óva int olyan intézkedésektől, mint amilyenek a román konverziós törvényben vannak. Ez nemzeti szerencsétlenség volna. Ehelyett kamatlábcsökkentést javasol. Págy Hugó szerint az eladósodás segítenie kell a kormánynak; tegyék esetleg lehetővé az adósoknak a részletfizetési kedvezményt, az aróhátralékok kedvezményéhez hasonlóan. Szinnyei-Merse Dezső határozati javaslatot nyújtott be, hogy a pénzügyminiszter elkészíttessen adóstatistikákat. Klein Antal kifogásolta a főváros elzárkózási politikáját a vidék elől. A borfogyasztási adó leszállítását követelte és támadta a szeszkartell. Végül határozati javaslatot terjesztett elő arról, hogy a kormány terjeszzen be törvényjavaslatot a nyugdíjkérdés rendezéséről és ebben mondja ki, hogy nyugdíj csak annak jár, akinek a törvényben előírt közfoglaltati ideje meg-

van, vagy aki munkaképtelen. Nem munkaképtelen az, akinek más állása van. *Lukács Béla* a földteherrendezés munkájának megindítását sürgette és a kamattól 4—4½ százalékig való csökkentését kívánta. A mezőgazdaság részére arányosabb közhelyviselést sürgetett. A közmunkavállalás megszüntetését és a borfogyasztási adó eltörlését kérte. Sokalja a dohánytermelőkre kivetett terheket. A gépjárműnél fennálló tartozásokat 40—50 százalékos kiegyezéssel kellene likvidálni.

A május hó 13-iki, pénteki ülésen *Csizmadia András* azt hangoztatta, hogy leginkább külföldi kölcsönök miatt árverezik el a gazdákat. A hadigondozottak ellátására nagyobb összeget kellene fordítani. A tanítók számára azt kérte, hogy biztosítsák a tanítók nyugodt megélhetését. *Szilágyi Lajos* Bethlen István bekapcsolódását a politikai életbe a neuzet és haza iránti kötelességnek tartja. *Bethlen Istvánnak* tehetségét, tudását és tapasztalatait a nemzet javára érvényesíteni kell. A legsúlyosabb szemrehányással illeti a volt miniszterelnököket azért, mert lemondott a miniszterelnökségről. Meg kell azonban állapítani, hogy *Bethlen István* gróf úgy távozott a helyéről, hogy ennek az országnak legszegényebb emberei közé tartozik. Ez nem szégyene, hanem dicsősége. Ezután arról szólt, hogy mesterségesen tenyésztették a gyűlöletet *Bethlen István* gróf ellen. A költségvetést elfogadta. *Eckhardt Tibor* határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint mondja ki a Ház, hogy közpénztárból kétféle cimen rendszeres illetményt senki sem kaphat. *Simon András* megszavazta a költségvetést: *Hadházy Ferenc* a hátralékos adókra öt évi moratóriumot kért a kormánytól és a hadigondozottak fokozottabb állami támogatását sürgette. *Szakács Andor* a külföldi és belföldi tartozásokra moratóriumot kívánt. *Holtischer Károly* annak szükségességét hangsúlyozta, hogy meglévő kereskedelmi szerződéseinket érvényesítsük azzal az erőszakkal és kiméletlenséggel, amellyel Németország és Ausztria kezeli szerződéseinket. Határozati javaslatot nyújtott be, hogy a mezőgazdasági szeszgyártás kérdését új rendelettel szabályozza a kormány a mezőgazdaság érdekében. *Kun Béla* szerint is meg kell fékezni az ipari szeszerek kártékony működését. A földhözjuttatottak terheit a társulati adó felemelésével kívánja enyhíteni. *Maday Gyula*, az általános vita utolsó szónoka, nem koncentrációt, hanem becsületet agrárregyműködést hirdet.

Károlyi miniszterelnök beszéde.

Ezután *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök emelkedett szóladásra és válaszolt a vita során elhangzott kijelentésekre.

— Kormányralépésünknek programja — mondotta többek között — kezdettől fogva az volt, hogy az ország pénzügyeit rendbe hozzuk és ennek első és fő kellékének azt tartottuk, hogy a költségvetést ellensúlyba hozzuk. Minden csökkentés, ami történt, ha magában tekintjük, tulajdonképpen visszafejlődést jelent. Ez természetes és elkerülhetetlen is volt.

— Hogy a költségvetés azonban egyensúlyban legyen, a költségvetés bevételi oldalát is ehhez kellett mérni és itt éppen annyira, mint a másik oldalon, igen súlyos áldozatokat és nemkívánatos intézkedéseket kellett tenni, hogy ezt el tudjuk érni. Én nem hiszem, hogy kormány nehezebb, kellemetlenebb, keservebb feladattal állott volna szemben, mint amikor az ország pénzügyi érdekében és jövőjének biztosítása érdekében lecsökkentett, nagy méroben lecsökkentett költségvetést kellett összedolgoznia, hogy az egyik oldalon elkerülhetetlenül illetmény-csökkentéseket állítsunk be, a másik oldalon adóemeléseket állítsunk be. Nyugodt lelkiismerettel vállaljuk azt, hogy más módon, más eszközökkel azt a nagy célt, amelyet elérni szükségesnek tartunk és amelyet el is fogunk érni, nem lehetett volna elérni.

— Egyik igen nagy nehézsége mai gazdasági életünknek a munkaalkalmaknak nem megfelelő lehetősége. Munkanélküli segílyt kívánnak a szociáldemokratapárti képviselőtársaim. Munkanélküli segílyt azonban ebben az alakban a kormány célravezetőnek nem tart. Abban a mértékben és a lehetőségnek addig a határáig, amely rendelkezésünkre áll, a munkaalkalmat fokoznunk kell. Távolról sem tudunk annyi munkaalkalmat adni, mint amennyi kívánatos volna és amennyit akarnánk. De hogy

munkaalkalmat nem tudunk adni, az azért van, mert fe-
dezetet a mai viszonyok között nem tudunk találni.

— A szociáldemokrata párt több ízben nagyon le-
kicsinylően nyilatkozott a kormány által végrehajtott
inségakcióiról. Nem mulaszthatom el azonban, hogy fel ne
említem, s a tisztelt tuloldali képviselőtársaimhoz ne in-
tézzem azt a kérést, hogy azokat a munkaalkalmakat,
melyek a vidéken vannak, ne méltóztassék megnehezíteni
és lehetetlenné tenni. Nagyon sok helyen a mezőgazdasági
munkások leszerződését a szocialista párt megakadályozza.
Visszatartani igyekeznek a gazdasági szerződésektől és
munka nélkül hagyni őket a biztatással, hogy az-
után majd télen ugys az állam lesz kénytelen ellátni őket.

— Azt, hogy ugy a mezőgazdasági munkások, mint az
ipari munkások sokat nélkülöznek, sok bajjal küzde-
nek, mindnyájan tudjuk, ezt orvosolni akarjuk, de azt az el-
járást, amely ezeket a bajokat fokozza és tetézi kizárólag
pártszempontból, azt hiszem, mindnyájan a legnagyobb
mértékben el kell hogy ítéljük. Egészen világos, hogy a
szociáldemokrata pártnak az a metódusa lép életbe, hogy
az elégedetlenséget lehetőleg fenn kell tartani és szítani
kell, mert csak az elégedetlenség biztosíthatja számukra
azt, hogy pártszempontból sikereket érhetnek el.

— De határozatlan le akarom szegezni, hogy azok a mun-
kások, akik amikor munkaalkalom volt és önként, saját
akarataukból munkát nem vállaltak, a jövőben semmiféle
támogatásban, segílyben nem fognak részesülni, mert ez
a legnagyobb erkölcselenség volna.

— Állandóan követelik a kamatok leszállítását. Azt
hiszem, abban semmi kétség nincs, hogy a mai viszonyok
között, a ma fennálló kamatok és kamatterhek tulmagasak.
Ennek a belátása teljesen áthatja a kormányt is és ennek
teljes tudatában van a Nemzeti Bank vezetősége is. Épen
ezért az utóbbi hónapokban állandóan csökkentette
a kamatot. Ez a folyamat folytatódni fog. Némely oldal-
ról sürgetik az általános moratóriumot belső viszonylatban.
Erre a ténre ez a kormány nem fog térni. Én elhiszem,
hogy aki adós, annak nagyon kényelmes lenne és jól jönne
az általános moratórium, de ez a kormány nem kizárólag
és egyesegyedül az adósok kormánya és nemcsak az adó-
sok kívánalmait és óhajait akarja szem előtt tartani, ha-
nem az ország hitelét is fenn akarja tartani. Egy mora-
tórium a gazdasági hiteléletnek tönkretételét jelentené
a mi felfogásunk szerint és ezért erre a ténre nem fo-
gunk térni.

— Külföldi tartozásaink kamatterheinek csökkentése
tekintetében ma egy nagy és érthető kívánalom teljesen
indokolt és jogos. Természetes, hogy a kormány a leg-
nagyobb mértékben foglalkozik ezzel a kérdéssel.

Gorgulov Pávét, Doumer elnök merénylőjét,
a merénylet után a rendőrfőnökségre kísérik.

Talán legsúlyosabb problémáink egyike *kivételünk megakadása és ezáltal devizaszerzésünknek jóformán lehetetlenné válása*. Az egész világnak s mondjuk elsősorban Európának azok a legnagyobb bajai, hogy *gazdasági szempontból fokozatosan még mindig nagyobb és nagyobb elzárkózódás és izolálás politikáját folytatják és az ön-ellátás terére igyekeznek lépni mind fokozottabb mértékben*.

— *A magyar kormány a Tardieu-féle javaslat felvetését megértéssel, sőt örömmel látta, mert egy lépést látott és lát abban most is előre az általános gazdasági bajokból való kijutáshoz*. És ha ez a Tardieu-féle javaslat most az első felvetése után konkrétan tovább nem is jutott még, *ezt egyáltalán nem úgy tekintem, mintha egy ilyen elgondolás, ilyen terv véglegesen dugába dőltne*; mindig hangsúlyozva azt, *hogy szabad utat és lehetőséget kell adnia arra nézve, hogy minden állam más államokkal is megfelelő gazdasági szerződéseket és kapcsolatokat keresessen és találhasson*.

— Végül meg kell emlékezni arról, amit minden oldalról és különböző módon felhoztak, az *ugynevezett nemzeti összefogásról*. Elképzelhetőnek és kívánatosnak tartom, hogy mindazok, akiknek a főbb kérdésekben egy céljuk, egy irányuk van, *a nemzet érdekében ilyen súlyos körülmények között megtalálják a lehetőséget és a módot, hogy együtt is dolgozzanak*.

A miniszterelnök nagynatásu beszéde után *általános-ságban megszavazták a költségvetést*.

A Ház május hó 14-én és 17-én nem tartott ülést. A május hó 18-iki, szerdai ülésen megkezdették a költségvetés részletes vitáját.

Az ország pénzügyi helyzete.

Az ország pénzügyi helyzetére vonatkozó márciusi havi pénzügyminiszteri közlemények szerint *márciusban az állami közigazgatás kiadása 52.6 millió pengő, bevétele 51.4 millió pengő volt, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 1.2 millió pengővel haladták meg a bevételeket*. Ezenkívül 0.2 millió pengő fordított az előző években megállapított és még folyamatban lévő alapszerű beruházásokra, továbbá 2 millió pengő utalványoztatott az Államvasutaknak, 1.1 millió pengő az Állami Vasgyáraknak, 0.2 millió pengő pedig az állami közigazgatás egyéb tartozásaival kapcsolatban.

Az állami üzemek márciusi kiadásai 27 millió pengőt, bevételei pedig 27.6 millió pengőt tettek, vagyis az *üzemeknél 0.6 millió pengő felesleg jelentkezett*. A nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a vasutnál, valamint a postánál a forgalom az előző évvel szemben márciusban is általában *jelentékeny visszaesést* mutatott.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az orosz szovjet visszatér a magántulajdon elvéhez.

Az orosz szovjetkormány legújabb rendeletében, körülbelül *négy-ötmillió tonnával szállítja le ide a földmivelőktől rekvirálendő gabonamennyiséget*, amelyet 19 millió tonnában irányoz elő. A fennmaradó készletekkel a földmivelők szabadon rendelkezhetnek. A mult termésévből a szovjet körülbelül 24 millió tonna gabonát rekvirált. A rendelet — legalább a mezőgazdaságban — *első lépés a magántulajdonhoz való visszatérés felé*. Bevallott célja a földmivelők kibékítése, akiket a *kegyetlen rekvirálások annyira elkésérítettek, hogy az utóbbi időben csak a saját szükségletüknek megfelelő gabonamennyiséget termeltek*.

A kisantant értekezlete. Az elmúlt héten tartották meg a *kisantant külügyminiszterei értekezletüket Belgrádban*. A konferencia főtárgya a *jóváíteli kérdés* tárgyalása lett volna. Jugoszlávia, amely a kisantant államok közül egyedül veszíti a jóváíteli teljesítések megszüntetése által, *kisantantbeli szövet-ségeseitől érdekeinek megvédelmezését kívánta*, illetve azt, hogy ebben a kérdésben vele *egyöntetűen* lépjenek fel. Ebben a tekintetben azonban megegyezés nem létesült, ennél fogva *Jugoszlávia a jóváíteli kérdésben teljesen visszanyertnek tekinti akció-*

szabadságát. A közép-európai gazdasági együttműködés tekintetében a konferencia szintén nem jutott megegyezésre. A kisantant államoknak egymásközi gazdasági együttműködése főképp a cseh agrárprotekciónizmus miatt teljesen megvalósíthatatlannak bizonyult. Ezzel szemben az általános politikai kérdésekben, mint amilyenek a *lefegyverzés*, továbbá a *békeszerződés*ek változatlan fenntartására vonatkozó állásfoglalás és a kisantant-államok katonai együttműködése, a megegyezés teljes volt.

Agyonlőtték a japán miniszterelnököt. Május hó 15-én tizenegy egyenruhába öltözött fiatalember Japán fővárosában, Tokióban behatolt *Sujosi Inukai* miniszterelnök hivatali szobájába és *kilenc lövéssel leterítették az agy államférfiut, aki néhány óra múlva behatolt sebeibe*. Mielőtt a merénylők a miniszterelnök szobájába értek, *egy komornyikot agyonlőtték, egy inast és négy rendőrt súlyosan megsebesítettek*. Mialatt a merénylők a miniszterelnöki palotában tartózkodtak, *társaik sorozatos bombamerényleteket követtek el*. Bombát dobtak *Makino* gróf főpécstör házára, két bankra, a rendőrség épületére, a kormánypart helyiségére, három villamostelepre és egy vízműre. Egyidejűleg röpiratokat szórtak szét *„Ifju tengerész- és katonatisztek szövetsége”* aláírással, melyben szidalmazták a kormányt. A hatóságok eddig letartóztattak 18 fiatalembert, köztük öt tengerészisztelet, akik egy titkos szövetség tagjai voltak és *katonai diktatúra kikiáltására törekedtek*. A merénylet után a gyilkosok önként jelentkeztek a rendőrségen. A kormány lemondott, a mikádó (császár) az eddigi pénzügyminisztert bízta meg a miniszterelnöki teendők ellátásával.

Változások a menetrendben.

Május 22-én, vasárnap új menetrend lép életbe az államvasutak vonalain. Az új menetrend sok lényeges változást tartalmaz és a változások az utazó közönség nagyobb kényelmét és jobb utazását szolgálják. A lényeges változások a hazai forgalomban a következők:

Budapest—szegedi vonalon. A Budapest ny. p. u.-ról 7.20-kor induló, valamint az ide 22.40-kor érkező gyorsvonat ismét közlekedik, temesvári, illetve nagyikikindai közvetlen kocsikkal.

Budapest—gyékényesi, illetve pécsi vonalon. Budapest—Kaposvár és Budapest—Pécs között a Budapest k. p. u.-ról 18.35-kor induló, illetve az ellenkező irányban ide 10.01-kor érkező gyorsvonatok ismét forgalomba helyeztetnek.

Székesfehérvár—cellőmölk—szombathelyi vonalon. Székesfehérvár—Cellőmölk—Szombathely között egy új gyorsmotorvonatpár fog közlekedni, amely Székesfehérváron csatlakozást nyer a Budapest Déli vasutáról 18.25-kor induló, illetve az ellenkező irányban ide 10.10-kor érkező gyorsvonatokhoz. Ez az új gyorsvonat 23.04-kor érkezik Szombathelyre, illetve az ellenkező irányban onnan 5.20-kor indul. Ezzel az új vonattal lehetővé válik, hogy *Szombathelynek közönsége és a vonalmenti érdekeltségek is Budapestet egy nap alatt megjárthassák és emellett a főútvonalon 8 és fél órát időzhessenek*. A gyorsmotorpárhoz csatlakozás létesül Bobán Zalaegerszeggel, Cellőmölkön pedig Pápával.

Székesfehérvár—Veszprém külső p. u. között oly motorvonatpár is fog közlekedni, mely Székesfehérváron a Budapest dv.-ről 7.40-kor induló gyorsvonattól közvetit csatlakozást.

Budapest—szobi vonalon. A Budapest ny. p. u.-ról 16.48-kor induló — Budapesttől Vácig áthaladó — személyvonat a balassagyarmati és szobi vonatrésszel, a Vácra Budapest ny. p. u.-ra 18.22-kor érkező vonat és a Budapest ny. p. u.-ról 23.38-kor induló vonat ismét Szobig közlekedik. A jelenleg csak Vácra 7.40-kor induló személyvonat Szobáról 6.52-kor indul, közvetlen csatlakozással Érsekújvár és Párkányánára felől, Érsekújvárról 4.50-kor, Párkányánánáról 6.00-kor indul és Budapest ny. p. u.-ra 8.46-kor érkezik.

A *budapest—szobi, budapest—hegyeshalmi, budapest—gödöllői, budapest—nagykátai, budapest—esztergomi, a Rákospalota—Újpest—Veresegyház—váci vonalon* egész sereg vasárnapi és ünnepi vonat kerül forgalomba, részint a mult nyáriak, részint egészen újak.

Ugyancsak javult a balatoni vasúti forgalom is, ahol az államvasutak a Duna-Száva-Adria-vasut vonataihoz megfelelő csatlakozást létesített és *Pusztaszabolcs—Balatonfüred* között motorosvonatokat helyezett üzembe. A külföldi viszonylatokban is több lényeges újítást hoz az új menetrend, amely szerint ezután Budapest—Varsó között is közvetlen gyorsvonati összeköttetés lesz.

Hogy akar segíteni a kormány a földhözjuttatottakon?

A 33-as országos bizottság Ugron Gábor elnöklésével május hó 9-én ülést tartott. *Temesváry* Imre előadó ismertette az egyes állatok és állati termékek külföldre szállításának szabályozásáról szóló rendeletet, amely kimondja, hogy szállítási igazolványt csak a Mezőgazdasági Intézet adhat ki. A bizottság a rendeletet vita nélkül elfogadta.

Majd ugyancsak *Temesváry* Imre előadó ismertette a földbirtokrendezés során földhözjuttatottak részére nyújtott kedvezményekről, valamint a megváltott földek ellenértékének kifizetéséről szóló rendelettervezetet.

A tervezet lényege az, hogy a kiosztott földek vételárának törlesztése 1934. év végéig felfüggeszthető és ez idő alatt az évi törlesztési részletek helyett igen alacsony összegű évi használati díj fizetendő. A használati díj évi összege a kiosztott föld kataszteri tiszta jövedelmének minden koronája után 1 pengő 20 fillér. A használati díj évi összege azonban legelőterületeknél kataszteri holdanként 4 pengőnél kevesebb és 12 pengőnél több, szántó, rét és más művelési ágaknál 8 pengőnél kevesebb és 24 pengőnél több nem lehet. E kedvezmény előnyét akkor lehet megítélni, ha összehasonlítjuk a jelenlegi helyzettel. Eddig ugyanis tíz korona kataszteri tiszta jövedelmű hold föld után 32 pengő 40 fillér annuitást kellett fizetni évente, ezzel szemben most az évi használati díj 12 pengő lesz. Tizenöt korona kataszteri tiszta jövedelmű hold föld után az eddigi 48 pengő 60 fillér annuitás helyett a jövőben 18 pengő fizetendő. Husz korona kataszteri tiszta jövedelmű ingatlan után pedig az eddigi 64 pengő 80 fillér helyett 24 pengő fizetendő. Minden földhözjuttatottnak, akár törlesztéseket, akár pedig használati díjat fizet, az 1929., 1930. és 1931. évekre járó törlesztéseknek egyharmadrészt elengedik. A földhözjuttatott saját elhatározásától függ, hogy az egyharmaddal csökkentett törlesztési díjat, avagy — a törlesztés felfüggesztése mellett — használati díjat kíván-e fizetni. Erre vonatkozó nyilatkozatát legkésőbb május végéig köteles a község előjáróságánál bejelenteni. A rendelet kimondja továbbá, hogy azokban az esetekben, amelyekben az ítélettel vagy egyesével megállapított megváltási ár a kataszteri alapon megállapított árakkal szemben túlmagas, jogában áll a földhözjuttatottnak kérelmezni, hogy a megváltási ár újolag állapíttassék meg. Aki e méltányosan megállapított használati díjat sem fizeti meg, az az ingatlanból kímoldítandó. A hadirokkant, hadiférva és a hadiözvegyek nemcsak a vagyonszállítástól juttatott, hanem a megváltási földekből juttatott földek után is ugyancsak használati díjakkal, valamint a törlesztési díjakkal is 25 százalékos kedvezményben részesülnek.

Az évi törlesztési díjak tekintetében az 1930. évre megadott egyharmadrész kedvezményt visszamenőleg kiterjeszti az 1929., továbbá az 1930. és 1931. évekre is és kimondja, hogy a hátralékos összegeknek egyharmaddal csökkentett részét öt év alatt egyenlő felérei részletekben fizethetik vissza. A használati díj felerészét május 30-ig, de legfeljebb június 15-ig, a második felét pedig október elsejéig kell befizetni.

Módosító kívánságok.

Az előadás ismertetése után *Pesthy Pál* a rendeletről el-
térően azt javasolta, hogy mindazok, akik nem jelentik be, hogy használati díjat, vagy törlesztést kívánnak-e fizetni, úgy tekintessék, mint akik a használati díjat kívánják igénybe venni.

Szilágyi Lajos nem fogadta el a javaslatot, mert lehetetlennek tartja, hogy a tönkrement gazdaságiak fizetni tudják a hátralékokat, az újonnan rendszeresített használati díjat és ezáltal még a közterheket is. Nincs más megoldás, mint a hátralékok felfüggesztése a jobb idők bekövetkeztéig és a használati díj leszállítása, még pedig úgy, hogy a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 1 pengő 20 fillér helyett 1 pengő legyen fizetendő.

Rubinek István szerint a mai súlyos gazdasági válság során bajba jutottak törlesztési részletet ne fizessenek, hanem a válság elmúltával bekövetkező végleges rendezésnél annyit érvel hosszabbítandó meg a törlesztési idő, ahánnyal az érdekeltek hátralékban vannak. Ha ez a mód nem lenne elfogadható, úgy a tervezett öt évi törlesztési időt tíz évben kellene megállapítani. Kérte, hogy a tervbevevett jelentkezési határidőt — május 30. — június 15-én állapítsák meg. Azokat, akik nem jelentkeznek ezalatt az idő alatt, tekintse úgy, mintha a használati díj megállapítását választották volna. A fizetési határnapot május

30-ika helyett szeptember 15-ében kéri megállapítani, mert erre az időre már értékesíteni tudják a földhözjuttatottak termésüket. A használati díjnak 1 pengőre való mérséklését kéri. Megokolatlannak tartja, hogy azokat, akik fizetési képesség hiányában nem fizették a részleteket és az adókat, kímoldítsák az ingatlanból.

Schandl Károly szerint célszerű lenne, ha az évi törlesztési részletet tovább csökkentenék, legalább a felére. Igazságosnak tartja, hogy az eredetileg túlmagasan megállapított vételárakat ne az állam pótolja a maga erejéből, hanem ehhez a vételár bizonyos százaléknak elengedésével a megváltást szenvedők is járuljanak hozzá. Ugyanis, ha eredetileg nem állapított volna meg az OFB túlmagas vételárakat, akkor nem 270.000 juttatott maradt volna el a félmillióból a fizetéssel, hanem sokkal kevesebb.

Gyömörey Sándor a használati díj fizetését nem tartja helyesnek, mert a földhözjuttatott megfosztva érzi magát a föld tulajdonától. Inkább a vételár leszállítását tartaná szükségesnek, de nem bírói úton, hanem törvényhozásilag.

Csizmadia András elfogadja a tervezetet, mert látja, hogy a legkisebb egzisztenciának kíván segíteni, a fizetési határidők megállapítását azonban nem helyesli, mert az új termés előtt nem tudnak az érdekeltek fizetni.

Turi Béla nagyobb kedvezmények mellett kívánja a részlet-törlesztéseket eszközölni. Szükségesnek tartja a rendelet kiadását, de megfelelő módosításokkal.

Marschall Ferenc a pengőalapon tervezett megoldás helyett jobb szerette volna, ha a buza megfelelő egyenértékűből indult volna ki a kormány. A fizetési terminusokat feltétlenül a gazdasági év beosztásához kell igazítani. A hátralékok fizetésére a tervezett öt év helyett tíz évet kellene venni. Szükséges volna a rendelettervezetet a gazdátársadalmi érdekeltségeknek megküldeni.

Teleszky János általánosságban elfogadja a tervezetet az alábbi módosításokkal. Aggályosnak tartja, hogy május végéig terjedő határidő alatt kell a földhözjuttatottaknak nyilatkozni arról, vajjon a használati díj fizetését vállalják-e, avagy továbbra is a törlesztést. Helyesebbnek tartaná annak kimondását, hogy — minden nyilatkozat kötelezettsége nélkül — az az egyén, aki 1934. végéig legalább akkora összeget fizet, mint amennyi a tervezett használati díjnak megfelel, nem mozdítható ki s ezalatt az idő alatt kérheti a törlesztési tervnek a rendeletben foglalt módon való módosítását. Kéri a fizetési határidő elejtését, valamint azt, hogy a felősszeg május végéig történő fizetése helyett az egész összeg október végéig legyen fizetendő. Kifogásolta a rendeletnek azt a részét, amely az adótartozás be nem fizetése esetén megengedi a földből való kímoldítást. Ennek a rendelkezésnek elhagyását kívánja. A bírói ítélettel megállapított vételárak újból való megállapítását aggályosnak tartja. Beismeri azonban, hogy erre szükség van s úgy kívánja ezt áthidalni, hogy az ilyen esetekben a megváltást szenvedőnek

Kép a Budapesti Nemzetközi Vásárról.

A „Rádióüzenetek” pavillonja, mely rendkívül népszerűségnek örvendett. Mellette a dohányjövődék pavillonja látható.

legyen meg az a joga, hogy az eredeti megváltási áron azt visszaválthassa magának.

(A rendelet részletes szövegét, amint megjelenik, nyomban közöljük olvasóinkkal. A szerkesztő.)

Az új tejrendelet vilája

A 33-as országos bizottság május hó 11-én a tejforgalom szabályozásáról szóló rendeletet tárgyalta. Marschall Ferenc előadó részletesen ismertette a rendeletet, melynek célja a tejtermelés jövedelmezőségét, a teji piac nyugalmát és a közegészségügyi követelmények érvényesülését biztosítani. A rendelet a termelők, a fogyasztási érdekeket képviselő főváros, a tejfeldolgozó ipar és kereskedelem együttes munkájából született és így széles körökben megnyugvást kelthet. Szevényi József báró elismeréssel adózott a földművelésügyi miniszternek azért, mert bátor kézzel nyul bele a fontos gazdasági kérdésbe. Hoyos Miksa gróf hasonlóan üdvözölte a minisztert, hogy ezt a nehéz kérdést végre nyugópontra hozta. Schandl Károly a fogyasztási és ipari tej árának közelebb hozását szorgalmazta. Csizmadia András szerint a falu népének nem felel meg a rendelet. Igen sok falusi család van, amely egy tehénből tengeti életét. Ha gyűjtőtelepet kell igénybevenni, vagy szövetségbe kell lépnie, ezek fenntartási költsége vagy megáratgja a tejet, vagy a termelő esik el néhány fillértől.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a rendelet alapján országos bizottság létesül, mely a földművelésügyi miniszternek tesz javaslatokat s a jövőben is összeegyeztet minden érdeket. Az állattenyésztés kérdésével kapcsolatban azt hangoztatta, hogy minél inkább akadályokba ütközki állatértékesítésünk, annál inkább súlyt kell vetnünk az állati termékek értékesítésére. A rendeletnek fontos pontja az ipari tej árának emelése. Reméli, hogy a rendelet nyugópontra hoz a tejkérdésben és a gazdatársadalom érdekei jobban érvényesülnek, mint a multban.

(A rendelet részletes szövegét mai számunk vezető helyén megtalálja az olvasó.)

A továbbiak során Esterházy Móric gróf kérdésére Purgly Emil földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy semmiestresem helyeselné, ha egyik vagy másik törvényhatóságban úgy intézkedtek volna, hogy az inségbuzát egyes községeknek pótdóbban, vagy más vonatkozásban terhükre írják. Az inségbuzát a vármegyének kell előteremteni. Megfelel a valóságnak, hogy Ausztria a behozatali tilalmi listára helyezte a bort. De a kormány máris sikerrel kecségető tárgyalásokat folytat a rendelkezés visszavonása ügyében.

Közepes termést ígérnek a vetések.

A legutóbbi hivatalos jelentés szerint a repce lassan fejlődik és általában gyenge, alacsony és ritka. Az őszi buza fejlődése lassu, a hosszú tél okozta visszamaradást és fagykárokat kedvező időjárás esetén kiheverheti. A korai vetésű buza elég jól bokrosodik, a késői, a legtöbb vidéken alacsony és ritka. A tavaszi buza jól kelt és kielégítően fejlődik, de a késői kintavasodás miatt keveset vetettek. Az őszi rozs sok helyen már kalászat hozza. Fejlődésében, különösen a késői vetésű rozs visszamaradt.

A buza közepes, a rozs közepesenl valamivel jobb, a repce gyenge közepes termést ígér.

Tavaszi rozsot keveset vetettek, az elvetett elég jól kelt és fejlődik. Az őszi árpa vetések gyengék és visszamaradtak, a korán vetett tavaszi árpa jól és egyenletesen kelt, szépen fejlődik. A zabvetések jól kelték és szépen fejlődnek, a tenocrit még helyenként vetik, a burgonya ültetését nagyjából elvégezték. A cukor- és takarmányrépa általában elég jól kelt, sarabolása és egyezése néhol megkezdődött. A kerti vetemények egyenletesen és jól kelték. A kender és len vetése elvetté még folyik. A dohány melegágyi palántái jól fejlődtek, kiültetésük kezdetét vette. A mesterséges takarmányok közül a lóheré és a lucerna a télfagy következtében sokat szenvedett, erősen megritkult és fejlődésében visszamaradt. Az új vetések jól kelnek és fejlődnek. A zabos búkköny jól és egyenletesen kelt, a esalamádé és a muhar most van kelőfében. A rétek nehezen indulnak fejlődésnek, a fű még alacsony, a mélyebb fekvésű rétek víz alatt vannak. A gyümölcsfák közül számos fajta már elvirágozott. A hernyó és eserebogár kisebb-nagyobb károkat okoz. A szép termés kilátásokat több helyen a jégeső csökkentte. A szőlőben a téli fagy a rügvekben 10—30 százalékos kárt okozott. Az esők a fakadást elősegítették.

Egész Amerika kutat a Lindbergh-gyermek gyilkosai után.

Május hó 12-én éjszaka amerikai távirat tudatta a világal, hogy megtalálták az elrabolt Lindbergh-babát, Lindbergh ezredesnek, a világhírű óceánrepülőnek elrabolt kisfiát. A távirat még azt is tudatta, hogy a gyermekre nem élve találtak rá, csupán a holttestére bukkantak véletlenül, a hónapokig tartó lázas nyomozás után. A szörnyű leletet két néger fuvaros fedezte fel Lindberghék villája közelében május hó 12-én délután, a hopewillei erdő szélén. A négerék fát szállítottak és pihenés közben látták meg a bokrok között a kisgyermek oszladozó holttestét. A két ember azonnal értesítette a rendőrséget a borzalmas leletről s a rendőrség a vizsgálat után megállapította, hogy a kis holttest az elrabolt Lindbergh-gyermekkel azonos. A rendőrök a gyermekhullát a hopewillei kapitányságra vitték, ahol rövidesen megjelent a gyermek kétségbeesett apja, Lindbergh ezredes is. Amikor Lindbergh gyermekének holttestét meglátta, elájult. A rendőrség a gyermek ruhafoszalványai és az orvosok vizsgálata alapján kétségtelenül megállapította a kisgyermek személyazonosságát, amely után a gyermek holttestét átadták a mélyen sujtott szülőknek. Lindbergh ezredes a gyermeket bronzkoporsóba tette és május 14-én eltemette a hopewillei temetőben.

A rendőrorvosi vizsgálat a kisgyermek koponyasérüléséből megállapította, hogy a gyermeket a banditák agyonlőtték. A gyilkosság nem sokkal az elrablás után történthetett és a gyilkosok sietve földelték el a kis áldozat holttestét a hopewillei erdőben, nem messze Lindbergh villájától.

A hónapokon át keresett Lindbergh-gyermek oszladozó holttestének megtalálása leirhatatlan megdöbbenést keltett nemcsak Amerikában, de az egész világon. Március első napjától, amikor a galád gyermekrablás történt, az egész emberiség közfigyelme Amerikára terelődött és nem volt a világnak olyan tája, ahonnan ne érdeklődtek volna az elrabolt kisbaba sorsa után. Már maga az a tény, hogy tehetetlen, ártatlan gyermeket rabolt el néhány pénzéhes bandita, annyira gonosz volt, hogy méltán hívta ki az egész világ felháborodását. A gyalázatos rablás után, amint az első váltságdíj követelésnek híre érkezett, senkisen mert arra gondolni, hogy a gyermeket legyilkolják. A gyermekrablás is szörnyűség, de az elrablott kis csöppség legyilkolása elvetemült heródesi tett volt, amire csak amerikai képes. Ilyen borzalom csak az újvilágban történhet, ahol ma már minden üzlet. Üzlet az ember, a gyermek és az élet egyaránt . . .

Hoover elnök, amint az amerikai lapok írják, szigorú utasítást adott a lelketlen gyilkosok kézrekerítésére és az elnöki parancs alapján huszezer rendőr és detektív nyomoz a banditák után. Remélhető, hogy hamarosan megtalálják a kisgyermek gyilkosait és akkor a banditák életükkel felelnék gazságukért, de vajjon megnyílna-e ezzel a porig sujtott szülők fájdalma, akik a legtöbbet, mindenüket veszítették kicsiny gyermekükkel.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Kedvezményes áru nyers nikotin a mezőgazdaság számára.

A rovarkártevők és élősdiek elleni védekezés céljából a pénzügyminisztérium a földművelésügyi minisztériummal egyetértően elhatározta, hogy a nyers nikotint május 15-étől kezdődően a mezőgazdasággal foglalkozó egységnek, illetve gazdaságok a saját gazdaságukba való felhasználás céljából az elsőfoku közegészségügyi hatóságoktól teljesen díjmentesen igényelhető nikotinvásárlási engedélyek ellenében — a rendes, kilogrammonkénti 20 pengős egységár helyett — az alábbi kedvezményes árakon szerezhetik be, legalább egy kilogramm vásárlása esetén a debreceni vagy budapest-lágymányosi dohánygyártól közvetlen jelentkezés, vagy postai megrendelés útján: 50 gr-os bádogpalackban 75 fillér, 100 gr-os bádogpalackban 1 pengő 50 fillér, 500 gr-os bádogpalackban 7 pengő 50 fillér, 1000 gr-os palackban 15 pengő. Bármilyen palackban egy kilogramm ugyancsak 15 pengő. A nikotinvásárlási engedélyekkel együtt az igénylő részére ugyancsak díjtalanul egy nikotinhasználati utasítást is kiadnak.

Természetben fizetik vissza a borsodiak a vetőmagkölesönt.

Vitéz *Borbély-Maczkó* Emil főispán közbenjárására a földművelésügyi miniszter néhány héttel ezelőtt az alsóborsodi árvíz-károsultak részére a vetőmagkölesönből hatvanezer pengő segélykölesönt adományozott. A főispán javaslatára most vitéz *Purgly* Emil földművelésügyi miniszter megengedte, hogy a kölesönt a gazdák annak idején természetben fizethessék vissza.

Felvétel a hőmezővásárhelyi mezőgazdasági szakiskolába.

A hőmezővásárhelyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola folyó évi október hó 1-én kezdődő két éves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja saját gazdaságába visszatérni óhajtó gazdák nevelése, avagy gazdasági altszettek képzése. Az évi teljes ellátási, tan- és beíratási díj 300 pengő, mely félévi vagy negyedévi előleges részletekben fizethető. Szegénysorsu, vagyon-talan szülők gyermekei kedvezményes, vagy ingyenes helyre is pályázhatnak. *Felvehetők a 17-ik életévüket betöltött, legfeljebb négy elemi osztályt végzett ifjak.* Az érdeklődőknek felvilágosítást ad a hőmezővásárhelyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatósága.

A bortermelők borkimérése.

A pénzügyminiszter rendelettel szabályozta a bortermelők saját borainak kimérését. Ezzel megkönnyítette az erre vonatkozó engedélyek elnyerését. A rendelet szerint jövőben a bortermelőknek, akik saját borukat akarják kimérni, nem kell mást igazolniuk, mint *csak a bortermelői mivoltukat és emellett csak erkölcsi bizonyítványt kell becsatolniuk.* A kimérési engedélyt azonban csak egy helyre adják ki és pedig vagy a lakóhelyükre, vagy pedig a szőlőjük területére.

Meghalt Bárdos Remig pannonhalmi főapát. *Bárdos* Remig dr. pannonhalmi főapát május hó 12-én Balatonfüreden elhunyt. A nagyevű főpap hosszabb ideje betegkedett és szivbajára Balatonfüreden keresett gyógyulást. *Bárdos* Remig dr. holttestét Pannonhalmára szállították, ahol a székesegyház Szent István-kápolnájában ravatalozták fel. A pannonhalmi konvent a temetés időpontját pünkösd hétfőre tűzte ki, amikor is reggel 9 óra-kor ünnepélyes szertartás közben helyezték nyugalomra *Bárdos* Remig holttestét a székesegyház sirboltjában. A főapát temetésén megjelent *Serédi* Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás is. A főapát temetése után a gyászmisét *Wermer* Adolf dr. zirci apát mondotta. *Bárdos* Remig elhunytá alkalmából a kormány nevében *Karafiáth* Jenő dr. kultuszminiszter részvétlétáviratot intézett *Kelemen* Krisztoftom dr. főpáti koadjutorhoz, az elhunyt főpap helyetteséhez.

Aki nem utazhat fürdőbe, egy oldó és levezető ásványvíz ivókúrára használja az Igmándi-kurát otthon, amely minden évszakban jelentős sikerrel pótolja a költséges fürdőző-kurákat.

Magyar anyák buzavirágja. A sokgyermekes magyar anyák méltó megjutalmazására a magyar anyák Szent István-napi bizottsága, mint minden esztendőben, az idén is, buzavirág árusítása útján gyűjti össze a szükséges összeget. A buzavirágok árusítását az egyes törvényhatóságok vezetői vállalták. A virágok ára husz fillér.

Visszavárás.

Várok valakit, alkonyi esendben,
Mikor néma vágy hull le szívemre,
Hogy jönni fog.

Kint fehér akác susogó lombja,
Hajlik virágos kis ablakomra,
S halkan zokog.

Oly szomorú ez, mint a válás,
E szívettépő nagy visszavárás,
Csendes este.

Mégis oly jó így: csak várni némán,
S érezni, mint lop az este méln,
Bús szívembe.

(Beküldte: TÓTH MIKLÓS (Veszény.)

Hasznos tudni,

hogyan az **Igmándi** ivó-kurák

a megfelelő kóresetekben otthon minden évszakban sikerrel alkalmazhatók.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

Egy fiatal gróf öngyilkossága. Május hó 12-én éjszaka Veresegyházán, szüleinek kastélyában agyonlőtte magát *O'Donnell* Henrik gróf, huszonegy éves egyetemi hallgató. A fiatal gróf két bucsulevelet hagyott hátra, amelyből kitűnik, hogy szerelmi bánata miatt dobta el magától az életet.

Kitüntetett tüzoltók. Vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter a tüzoltás és mentés terén negyedszázadon át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet adományozta *Unger* József parancsnok, *Spengler* Ferenc alparancsnok, *Unger* Imre szertáros, *Kientle* József segédtsz. *Hirsh* János elnök, *Staub* Ferenc őrparancsnok, *Lauffer* András őrparancsnok és *Ebert* Lőrinc vezető, mágoesi tüzoltóknak, valamint *Bartal* János tápiószzelei tüzoltóparancsnoknak.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „**Ferenc József**” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a „**Ferenc József**” viz remek természetalkotta hashajtó. A „**Ferenc József**” keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Tenyésztés céljából szeretnék ingyen fajnyulat kapni, hol forduljak?* (F. Sz., Csurgó.) — **Felelet:** Forduljon a Házinyulatenyésztők Országos Egyesületéhez, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., földművelésügyi minisztérium. Tenyésztés céljából kaphat házinyulat.

Kérdés: 1. Ha a népjóléti minisztérium megszűnik, fennmarad-e a váci hadiárca bőripari szakiskola? 2. Vesznek-e fel oda tanoncot és hová kell fordulni a felvétel végett? (Gazdaköri tag, Ménesjárás.) — **Felelet:** 1. Tervek szerint fennmarad. 2. Tessék egyenesen a szakiskola igazgatóságához fordulni.

Kérdés: *Tehennem fehér-folyásos és már egy éve üzekedik, hogyan gyógyítsam?* (P. K., Kőkényes.) — **Felelet:** Gyógyítása hosszadalmas. Mutassa meg az állatorvosnak. Legjobb lenne levágni.

Kérdés: *Thuya magot akarok ültetni, mikor vessem el és előzetni kell-e?* (A. I., Mezőtur.) — **Felelet:** Most tavasszal. Előzetés nem szükséges.

Kérdés: *A buza termesztéséről kerti vetemények termesztésére akarok áttérni és meg akarom vizsgáltatni a földemet. Hová forduljak?* (S. J., Sz-n.) — **Felelet:** A talajvizsgálat mintegy 15–20 pengőbe kerül. A vizsgálatot elvégzi a budapesti kir. magy. közgazdaságtudományi kar agrokémiai intézete Budapest, IV., Szerb-utca 25., továbbá az Országos Kémiai Intézet, Budapest, II., Keleti Károly-utca 12. Kérjen utmatatót.

Kérdés: *Asztalosműhelyemben motoros fűrészt állítok fel, kell-e a felállításához engedély?* (B. J., Tamási.) — **Felelet:** A törvény szerint olyan esetben kell telepengedélyt kérni, amikor a felállítandó üzem a szomszédokat háborítja, vagy veszélyeztet. Ha ez fennáll, úgy kérjen engedélyt. Egyébként nem szükséges.

Kérdés: *Hol van most hazánkban üvegyár?* (N. I., Szada.) — **Felelet:** Ajkán (Veszprémmegye) és Parádán (Hevesmegye), a többi megszállott területre esik.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

10

IRTA: FÖLDES GÉZA

— A nagyapám? Várj csak egy kicsit, hogy szedjem össze az emlékezetemet . . . Ezt én neked a régi cigányszokások szerint akarom megmondani . . . Halljad hát: Jánus Kuru Foreszkero.

— Még valami más neve nem volt?

— De bizony volt s most arra is emlékszem: a sosaj.

— Hát sosajnak, vagyis nyulnak csufolták. Igazán olyan nyultermészete volt? De ugy hallám, a Foreszkero nemzetséghez tartozott.

— Ahhoz.

— Azok közül most senkit sem ismersz?

— Nem.

— Pedig úgy nézz rám, én is Foreszkero vagyok. Az én uram a te nagyapáddal édestestvér volt. Sokszor emlegettük, mekkora szégyent hozott reánk a te nagyapád. Pedig ó, be szép cigány volt! . . . Éppen olyan, akárcsak te . . . Van-e feleséged?

— Nincsen . . . Talán nem is lesz . . . Hej, né-ném, ha megvert engem a devla! Be jó volna, ha én is veletek kóborolhatnék . . . Ó, be szeretném elfelejteni az egész multat!

— Ugy-e, fiam, rosszak az emberek? — és szeretettel megsimogatta a Jancsi ruháját.

— Ó, be rosszak . . .

— Látod, az egyik unokám éppen most házasodik. Ott lobog már a piroskendő a sátra felett. Megkapta a lány is az ajándékát. Olyan szép piros csizmát vett neki az én édes unokám, hogy még a király leánya sem visel annál szebbet! A vajda is beléegyezett. Ennek is ajándékot kellett adni. Mert hej, ingyen sem csinálnak . . . A jövő hét első éjszakáján elmennek a tópartra. Ott meggyújtják a mátkagyertyát. Talán a devla megsegíti s a szél nem oltja el.

— S mi lesz akkor, ha a gyertya elalszik?

— Hát te már azt sem tudod? Ez mutatja, hogy boldog lesz a házasságunk. Ilyenkor a fiu azt kívánja, hogy az asszony csak őt szeresse, a leány meg azért sóhajtozik, hogy az ura őt meg ne verje . . . Azután áldoznak a Nivásinak.

— Hát az micsoda?

— A Nivási? Ez a vízi szellem. Nagyon haragos és azt is meg kell engesztelni. Ennek egy almát és egy tojást dobnak a vízbe, hogy rájuk ne haragudjék. Azután következik a lakodalom . . . Még csak muzsikásról kell gondoskodni, akkor bemennek a városházába s onnét elmennek a paphoz.

— Mi lenne, néne, ha ezen a lakodalmon én muzsikálnék?

— Meguntad, hogy gletcsore vagy?

— Meg.

— Szeretnél kortorár lenni?

— Szeretnék.

— Van-e pénzed?

— Van.

— Akkor csak bizd reám a többit. Eligazítom én ezt a vajdával. Ó, be boldog ember lesz belőled! Ne félj, esztendő sem telik belé, a te sátradon lobog a piros kendő. Van még cigányleány. Szép is, ügyes is valamennyi. S aztán édesek, mint a méz. A példásod is azt tartja: a cigányleányban egy soha el nem fogyó kalán méz van . . . Ezért olyan édes a szerelme! . . . Gyere, gyere, édes fiam. Miközöttünk vár téged a boldogság!

(Folytatjuk.)

Vádolom a sorsot.

*Vádolom sorsomat, hogy nyomorultul igába görnyesztve
Rám zúdította korán, az örökös szenvedést.*

*Dacolok a sorssal, míg végre eljön az óra
S vagy a sors vagy pedig én, szerzem meg majd a babért.*

*Én, nyomorult ember dacolok sorsommal halálig,
Kérlehetetlenül, míg a halál csak lekaszál.*

*Küzdeni küzdök, ameddig végre is eljön az óra
S meggyötört testemet a sirgődör árnya fűdi.*

*Testemtől szabadult lelke felszállva a mennybe,
Mennyei trónus előtt folytatja földi művét.*

Irta: AJTAY ERNŐ (Budakeszi.)

Felvétel a kapucinus rendbe. A magyar kapucinus rend tartományfőnöksége felvételre pályázatot hirdet. Felvételt nyerhetnek jó magaviseletű ifjak, kik a szerzetesi életre hivatást éreznek s legalább a gimnázium VI. osztályát jó eredménnyel elvégezték. A rend tagjai, az alapító asszisztá Szent Ferenc szellemében, lelkipásterkodással, népmissziók, tengerentuli missziók tartásával foglalkoznak. Az egyévi próbaidő leteltével, melyet *Máriabesznyőn*, a kedvelt bucsujárárhelyen töltenek, gimnáziumi tanulmányaikat valamelyik nyilvános gimnáziumban, a theológiát pedig a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen, vagy más külföldi főiskolán végzik. *A tanítási és összes egyéb költségeket a belépéstől fogva a rend fedezi.* A folyamodványhoz csatolandó: 1. iskolai bizonyítvány, 2. a hittanár vagy plébános ajánlólevele, 3. keresztlevél és születési bizonyítvány, 4. bérmlási bizonyítvány, 5. illetőségi bizonyítvány, 6. orvosi bizonyítvány, 7. szülői beleegyezés. A folyamodványokat július hó 10-éig *Kapucinus-rendi Zárdafenökiség, Budapest, II., Fő-utca 32.* címre kell küldeni.

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése május hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre . . . 2 P

félévre . . . 4 P

egész évre . . . 8 P

Matatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a
KIADÓHIVATAL.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Május hó 22-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Hódmezővásárhely, Kiskunmajsa, Kunszentmárton. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Kiskunlacháza. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kiskunfélegyháza.

Május hó 23-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Akasztó, Babocsa, Bükksöd, Dunapentele, Dunaszekeső, Gyulakeszi, Győr, Igal (sertésvásár bizonytalan), Lepsény (sertésvásár bizonytalan), Lajosmizse, Miskolc, Mór (sertésvásár bizonytalan), Nagykőrös, Paks, Siklós, Szeghalom, Szihalom, Szőny, Toponár (sertésvásár bizonytalan). — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Vál. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagykapornok. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd. — **Kirakodóvásár:** Nagylózs.

Május hó 24-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Nemesdéd (sertésvásár bizonytalan), Pinchehy, Újpest. — **Ló- és kirakodóvásár:** Szombathely. — **Ló- és marhavásár:** Pápa. — **Kirakodóvásár:** Vál.

Május hó 25-én, szerdán.

Kirakodóvásár: Szombathely. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa.

Május hó 26-án, esütörtökön.

Ürnappja, ninesen vásár.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

ü b i r k a D
P (o = ö)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

2. Pontrejtvény.

. t . n . l . s . m . g . i . s . r . k

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetről.)

3. Szórejtvény.

Tetőfedő vásárol Ő

(Beküldte Palkovics István Szekesfehérvárról.)

4. Szórejtvény.

15 P Z f ülőhely szülőnk
(a = á)

(Beküldte Kardos Ernő Vindornyasztólól.)

5. Betűrejtvény.

S
D

(Beküldte ifj. Bodri István Szekesvárdról.)

6. Szórejtvény.

om om A om om
(p=v)

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 24-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az el-
késve érkező megfejtők nevét nines módunkban közölni.

A 18-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Vigyázz, a hit jóra tanít.** 2. Szórejtvény: **Fogyatékos.** 3. Szórejtvény: **Merénylet.** 4. Szórejtvény: **Főerdész.** 5. Szórejtvény: **Bárányfelhő.** 6. Pótlórejtvény: **Éljen a haza.**

Helyesen megfejtették: Nagy Piroška, Valent István, Baranyai József, Ötömösi Péter, Kiss István, Simon Viktor, Simonyi József, Áldó László, Balogh Margitka, Nagy B. József, Horváth András, Samu János, Gere István, Sővári Péter, Antal István, Szokoli Juci, Szekér Miklós, Dobozy Éva, Jó Károly, Angyal József, Házsóni János, Kelemen József, Bogár István, Csintalan József és Szintai Márton.

Jutalomkönyvet nyertek: Baranyai József (Orosháza) és Kiss István (Récecsi).

A 19-ik számban megjelent rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 17-én.)

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínűs forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza, tiszai 77 kg-os 11.65—12.10, 78-as 11.80—12.20, 79-es 11.95—12.40, 80-as 12.05—12.50; felsőtiszai és járszági 77 kg-os 11.50—11.65, 78-as 11.65—11.80, 79-es 11.80—11.95, 80-as 11.90—12.10; dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 11.60—11.75, 78-as 11.75—11.90, 79-es 11.90—12.05, 80-as 12.00—12.15; tiszavidéki különleges 80-as buza 12.80—13.20 pengő métermázsánként. Rozs pestvidéki 13.75—13.90, egyéb 13.90—14.00; takarmányárpa elsőrendű 15.75—16.00, másodrendű 15.25—15.50; sórápa felvidéki 16.50—17.00, egyéb 16.00—16.50; zab elsőrendű 18.75—19.75, másodrendű 17.75—18.25; tengeri tiszai 16.35—16.50; korpa 12.35—12.50, 8-as liszt 16.50—16.75; repce 25.00—25.50; köles vörös 16.50—18.00; vegyes 14.50—15.50; lucerna 75—82; lóhere 100—110; lenmag elsőrendű 22.25—22.50, másodrendű 21.75—22.25; tökmag elsőrendű 30—32, másodrendű 28.50—30.00; napraforgó fehér 22—24, vegyes 15.50—16.50; kék mák 91—93; muharmag 22—23; csillagfűrt 16.00—16.50; fehér bab 17.50—18.00; fűribab gömbölyű 27.50—29.00; hosszú 25.00—27.00; lenese kisszemű 24—28; nagyszemű 36—48; száritot répaszelet 12.75—13.25; burgonya Wohltmann étkezési 7.10—7.30, ipari 5.09—5.25, Krüger étkezési 7.40—7.70, Ella étkezési 8.50—9.25, nyári rózsa 13.00—14.00, ősi rózsa 10.00—10.50 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 11.38—11.40, júniusra 11.55—11.57. Rozs májusra 13.65—13.75, júniusra 13.65—13.70. Tengeri májusra 16.15—16.25 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiae gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi ri. jelentése.) Normális időjárású években május közepén a forgalom már esendes volt, de ezidén a hűvös, ugyszólván hideg tavasz által a vetés kihúzódik. Jó kereslete van Szudánfűmagnak, muharmagnak, tengerinek, továbbá pázsit, kaszálók és legelők létesítésére való fűmagoknak és fűmagkeverékeknek, valamint vörös és fehér kölesnek. Furlómag iránt is érdeklődés mutatkozik. Lóhere- és lucernamagból néhány kisebb

tétel külföldön elhelyeztetett. **Biborhere:** Egyes vidékekről fagykár híre érkezett, az idejárás további menete lesz mérvadó oly irányban, az árak mikép fognak alakulni. **A budapesti ár- és értéktőzsze hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban:** repace 25—25.50, vörös köles 16.50—18, köles egyéb 14.50—15.50, lóhere 100—110, napraforgó fehér 23—24, kék mák 92—94, csillagfűrt 16—16.50, lucerna 75—82, mubarmag 22—23 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Duplanullás finom tészaliszt 46—50, nullás 40—44, kettes főző 38—40 fillér kilogrammonként.

Abraaktarmányiac. Árpakorpa 14, borsóhéj 14, borsókorpa 13, buzakonkoly 13, konkolydara 14, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 17, repacepogácsa 14, rozskonkoly 13, rozskorpa 13, rozsoesu 12, rozstakarmányliszt 16.50, szójabab-pogácsaliszt nagyban 26, szójabab-pogácsaliszt kicsinyben 28, tökmagpogácsa 22 pengő métermázsánként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-kint, budapesti paritásban értendőek és magyar átlagminőségű, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 7.10—7.30, Wohltmann, ipari 5—5.25, Krüger, étkezésre 7.40—7.70, Ella, étkezésre 8.50—9.25, nyári rózsza, étkezésre 13—13.50, őszi rózsza, étkezésre 10—10.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Árak métermázsánként P-ben: Rétiszéna, másodrendű 9—10.50, harmadrendű, csomagolásra 7—8.80, lucernaszéna 11.60—12.50, zabosbikkonyára 10.50, takarmányzalma (bükköny és buza) 6.50, alomszalma elsőrendű 4.80—6.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 20—22, bélés szalma átlagárban 8 pengő métermázsánként.

Borjувásár. Elsőrendű belföldi szopós borju 0.82—0.96, kivételesen I., másodrendű 0.72—0.80, harmadrendű 0.60—0.70 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kislejtes ürök, páronként 100 kg. vagy ezen felüli súlyban 44—50 fillér, úrma hizott bárányok, páronként 80 kg körüli súlyban 44—50 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Árak: Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.52—0.56, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.52—0.56, másfél—két éves üszök 0.48—0.50, másfél—két éves tinók 0.48—0.50, fiatal, friss fejűstehén 0.73—0.83 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Ökör, középminőségű 40—47, gyenge 35, bika közép 38—48, tehén, közép 40—48, gyenge 34—36, esontozni való 15—25 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Élősertés 76—85, középminőségű 85—88, nehézsértés 92—94, kereszteszertés 92—94 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. A gyapjúpiacok a helyzet továbbra is változatlan. A belföldi gyárak a piacra kerülő jelentékeny készáru mennyiségnek csupán kis részét tudják átvinni és mivel egyelőre a külföldi vevők sem kezdtek meg vásárlásaikat, az árak lemorzsolódtak. Különösen elhangyolgtak az előző években külföldre exportált dunántúli szövetgyapjuk, mivel a belföldi gyárak előnyben részesítik a tiszavidéki fésűstételeket. Jóminőségű uradalmi fésűstételek 0.95—1.10 pengő, kisgazda tételek 0.85—1 pengő közötti árak mellett keltek el. A budapesti aukció július hó 7-én lesz.

Lóvásár. Nehéz 200—500, könnyű igás 105—350, alárendelt minőségű 40—150, vágóló 18—150 pengő darabonként.

Husvásár. **Marhahús a nyílt piacokon:** Rostélyos, vastagbűszin, felsől, fehérpesenye 126—160, fartő, lapocka, puhahátiszn 120—240, esontos oldalas, tarja 100—160, szegye 80—140, gulyásnak való 50—140, nyelv 150—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 200—260, sütnivaló 120—220, pörköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 140—180, gerinc, lapocka 100—140, pörköltnek való 80—120, bárányhús hátulja 140—180, eleje 100—140 fillér kilogrammonként. — **Sertés:** Friss karaj 160—240, comb, tarja, lapocka 140—170, oldalas 110—160, füstöltkaraj, lapocka, tarja, oldalas 150—260, olvasztani való szalonna 114—136, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 140—180, hárj 126—140, zsíros tepertő 160—180, sertészsír 128—136 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 200—400, csirke 180—250, fiatal újdonság 120—175 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyuk 150—180, csirke 200—280, ruca hizott 170—180, lud hizott 150—170, újdonság 400—500, pulyka hizott 160—180, ludmáj 500—1000 fillér kilogrammonként. — **Tojás.** Teatojás 6—8, főző 6 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 100—200, gerinc 260—320, lapocka 100—200, egyéb 50—60, őzgerinc 400—500, comb 280—300, egyéb 50—160, vaddisznógerinc 200—270, comb 200—250, egyéb része 50—160 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 280—450, csuka 180—340, ponty 120—240, compó 140—200 fillér kilogrammonként. — **Rák** 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 32, lefőlézőt 12—14, aludttej 100, tejszín 200—260, tejfő 120—200, centrifugált tea-vaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 440—500 főzővaj 340.400, szedett vidéki 320—360, tehéntúrós 80—120, sovány tehéntúrós 50—70, juhtúrós 200—280, keverttúrós 140—200, juhsajt 200—260, hazai ementáli sajt 260—400, hazai trappista 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, hántolt feles borsó 46—80, aprószemű fehérbab 24—32, nagyszemű 44—120, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa, karotta 20—60, petrezselyem 16—26, kevert zöldség 24—30, zeller 50—70, kalarábé 12—50, karfiol 280—300, makói vöröshagyma 50—60, közönséges 54, fokhagyma 40—80, cékla 16—26, fejeskáposzta 36—40, savanyított káposzta: 28—36, kelkáposzta 70—90, vöröskáposzta 20—34, fejesaláta darabja 10—40, forma 60—180, őszi rózsaburgonya 18—22, nyári 26—60, Ella 14—18, közönséges 12—14, kifli 24—32, tömör esipergőgomba 260—360, chető kuesmagomba 260—360, szárított gomba 1600, fekete retek 16—40, hónapos retek csomója 10—50, ugorka, újdonság 240—100, savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80, zöldpaprika, újdonság 50—60, savanyított zöldpaprika kilogrammjá 100—140, paradicsom, konzerv, literje 80—100, spárpa 30—160, paraj, tisztított 10—20 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 110—120, közönséges 70—110, nemes fajkörte 160—240, naspolya 100—140, hazai aszaltszilva 80—110, szilvaiz 100—140, gyümölcsliz 140—320, keményhéjú dió 80—110, dióbél 240—340, mogyoró, héjazott 360—480, mandula, héjazott 440—660 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házisappan. A nyílt piacokon: Édes, nemes-paprika 320—360, félédes, gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160, kék mák 96—110, pergettett méz 128—160, házisappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édesnemes paprika 1.15—1.60, félédes paprika 0.80—0.90, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.25—0.30, csöves fűzerpaprika fűzerekint 1.50—2 P. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika 1.10—1.50, rózsapaprika 0.60—0.80, másodrendű paprika 0.30—0.40, harmadrendű paprika 0.15—0.20, fűzéres csöves paprika fűzerekint 0.35—0.40 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac változatlan. A bevásárlás Ausztria részére, amely főleg a legjobb urasági árut és finom helyi borokat vásárolta, teljesen megszűnt, mert Ausztria a borbevitelt egyelőre beszüntette. Párlás előjára már nem került áru piacra úgy, hogy a borpárlatózók üzemüket egyelőre kénytelenek voltak beszüntetni, tárgyalások folynak azonban a bor átvétel alapárának felemelése iránt. Falusi áruért 1.10, urasági tételekért 1.20—1.40 pengőt kérnek Mallingand-és hektoliterenként állomással.

Szesz- és szeszitalok. Az összes szesz kategóriák árát változatlanul jegyzik. A *detailforgalomban* finomított szeszen és denaturált szeszen kisebb tételek változatlan árban kerültek forgalomba. **Gyümölcspálinka:** Törkölypálinkában e héten is gyér volt a forgalom, változatlan árak mellett. **Szeptórápálinka** a kereslet kisebb volt és 3.40—3.50 pengőig kelt el. Szilvórium nyári áru 3.50—3.70 pengőig, kék ősz áru 4.20—4.30 pengőig kelt el készpénzfizetés mellett. **III. tábl.** szerint az termelői állomás. **Borpiac.** Magasfokú borpiacot alapára absz. hektoliterenként 220 pengő.

Papiac. A *tűzfajpác* a MÁV tűzfajpályáztatának hatása alatt áll. A 12.000 vagonos szükséglettel szemben 62.500 vagont ajánlottak fel, nagyon olcsó árak mellett úgy, hogy a MÁV budapesti paritásban száraz bükkhásabot 302 pengőért, száraz cserhasabot 238 pengőért, egyéves cser- és tölglyhasabot 218 pengőig menő árak mellett tud beszerezni. Köteget tűzfajpác budapesti paritásban: száraz bükkhásab 315—320 P, friss 260—270 P, száraz cserhasab 250—260, akáchasab 235—240, importbükkhásab 320—325 pengő vagononként. **Fenyőfában** az izletmenet nagyon gyenge, lombfában egyáltalában nincs kereslet. **Retortafaszén** ára ab magyar határ 650—700 pengő, 10000 kg-kint.

Idegen pénzek vételi és eladási ára 1932. évi május hó 17-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 20.90 (21.30); dollár 5.70½ (5.73½); hollandai forint 2.31½ (2.33); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.11 (1.12) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** Csehkorona 17 (17.10); szerb dinár 9.95 (10.07); francia frank 22.30 (22.50); lengyel zloty 64 (64.50); román leu 3.46 (3.56); bolgár leva 4.06 (4.19); olasz lira 29.25 (29.55) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 év a világot uraló eredeti akkor

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —